TÒA ÁN NHÂN DÂN **TỈNH HÒA BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 06 /2019/HNGĐ - PT
Ngày 19 - 11- 2019.
V/v: *Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn*

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỈNH HOÀ BÌNH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có **:**

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Bạch Thị Hồng Hoa

Các Thẩm phán: Bà Lý Thị Đoàn

Bà Nguyễn Thị Dụ.

- ***Thư ký phiên tòa:*** Bà Hoàng Ngọc Liễu - Thư ký Tòa án

- ***Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Hòa Bình:*** Bà Hà Thị Ngọc Bích - Kiểm sát viên

Ngày19/11/2019 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Hòa Bình tiến hành xét xử phúc thẩm công khai vụ án hôn nhân gia đình thụ lý số: 07/2019/TLPT-HNGĐ ngày 03/10/2019 về việc Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

Do bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 01/2019/HNGĐ-ST ngày 29/8/2019 của Toà án nhân dân huyện C, tỉnh Hòa Bình bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 06/2019/QĐPT-HNGĐ ngày 30/10/2019 giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Anh Trần Thế L; sinh năm 1988.

Nơi cư trú: Số nhà 575, Tổ 12, phường P, thành phố H, tỉnh Hòa Bình.

Bị đơn: Chị Hoàng Thị Huyền T; sinh năm 1991.

Nơi cư trú: Số nhà 74, Khu 3, thị trấn C, huyện C, tỉnh Hòa Bình.

Do có kháng cáo của chị Hoàng Thị Huyền T.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo đơn khởi kiện ngày 19/6/2019 và quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn anh Trần Thế L trình bày:

Anh và chị Hoàng Thị Huyền T đăng ký kết hôn ngày 13/12/2014 tại Ủy ban nhân dân phường P, thành phố H, tỉnh Hòa Bình. Quá trình chung sống chị T và anh có một con chung là cháu Trần Ngọc Quỳnh A. Theo bản án số 17/2017/HNGĐ - ST ngày 20/7/2017 của Tòa án nhân dân thành phố H đã xét xử cho anh và chị T ly hôn; Về con chung: Giao cháu Trần Ngọc Quỳnh A, sinh ngày 08/5/2015 cho chị T trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục.

Vì khi ly hôn cháu Quỳnh A dưới 36 tháng tuổi. Đến nay cháu Quỳnh A đã trên 36 tháng tuổi, anh xin được trực tiếp nuôi con.

Lý do xin thay đổi nuôi con vì sau khi ly hôn chị T nuôi con sức khỏe không đảm bảo dẫn đến cháu bị suy dinh dưỡng và chậm phát triển, anh L đưa con đi khám tại Trung tâm y tế huyện C, bác sỹ chuẩn đoán cháu bị suy dinh dưỡng và sau đó anh L tiếp tục đưa cháu đi khám tại Bệnh viện Nhi trung ương, Bác sỹ kết luận cháu Quỳnh A bị thiếu can xi, thiếu kẽm, ngôn ngữ và nhận thức chậm phát triển so với lứa tuổi. Chị T đã kết hôn với người khác và có một con chung khoảng hơn một tuổi, cháu cũng sinh thiếu tháng như cháu Quỳnh A. Như vậy về điều kiện chăm sóc, thời gian chăm sóc cho cháu Quỳnh A sẽ không đảm bảo để cháu phát triển một cách tốt nhất, còn anh L chưa kết hôn với ai, không có con riêng, nhà có hai anh em, anh L là con trưởng còn một em gái đang học Đại học, anh L đang sinh sống cùng bố mẹ đẻ tại Tổ 12, phường P, thành phố H, có công việc và thu nhập ổn định, hiện nay anh đang làm cho cửa hàng Phú Thủy và tiếp thị cho cửa hàng đại lý bánh kẹo Hải Sơn thu nhập một tháng hơn 10.000.000 đồng.

Để đảm bảo cho cháu Quỳnh A có điều kiện và môi trường phát triển tốt, anh L đề nghị được thay đổi quyền trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn với chị T, không yêu cầu chị T phải cấp dưỡng nuôi con chung.

Bị đơn chị Hoàng Thị Huyền T trình bày: Chị và anh L ly hôn tại Tòa án nhân dân thành phố H năm 2017 như anh L đã khai. Tòa án giao cho chị trực tiếp trông nom, chăm sóc cháu Quỳnh A. Khi được giao con, chị đã chăm sóc chu đáo, không để cháu Quỳnh A thiếu thốn gì, do cháu sinh thiếu tháng nên nói chậm. Ngoài việc học ở Trường mầm non ra hàng ngày chị và ông bà ngoại phải thay nhau đưa cháu ra thành phố H để học lớp giành cho trẻ đặc biệt, đảm bảo sự phát triển tốt nhất cho cháu Quỳnh A. Mặc dù sau khi chị ly hôn với anh L chị đã kết hôn và sinh thêm con nhỏ, nhưng việc đó không ảnh hưởng đến sự phát triển của cháu Quỳnh A, hiện nay cháu Quỳnh A vẫn phát triển bình thường, nhận thức tốt. Về điều kiện vật chất hiện nay chị T có công việc và thu nhập ổn định, chị có cửa hàng kinh doanh, đất riêng có nhà, hiện chị đang cho người khác thuê. Thu nhập bình quân là 10.000.000đ/tháng. Còn anh L là bố của cháu, từ khi ly hôn đến nay không hề hỏi han, quan tâm đến con hàng tháng. Quá trình chung sống với anh L, anh L thường xuyên có hành vi bạo lực đối với chị nên chị không đồng ý giao con cho anh L.

Quá trình giải quyết vụ án, Tòa án nhân dân huyện C đã tiến hành xác minh điều kiện vật chất, tinh thần của người đang trực tiếp nuôi con và người đề nghị thay đổi quyền được nuôi con kết quả:

Về phía chị T, hiện nay đã kết hôn với anh Đoàn Việt T ở xã X, huyện C, Hà Nội và có một con chung cháu Đoàn Việt T1, sinh ngày 23/4/2018, cháu bị sinh thiếu tháng, phát triển kém. Chị T và hai con đang sống chung cùng bố, mẹ đẻ tại Khu 3, thị trấn C, huyện C. Về điều kiện vật chất hiện nay chị T có nhà tại huyện C.

Về phía anh L qua xác minh cho thấy: Sau khi ly hôn với chị T, anh L chưa kết hôn với ai, không có con riêng. Nhà có hai anh em, em gái đang học Đại học, anh L sống cùng bố, mẹ đẻ tại Tổ 12, phường P, thành phố H, anh L là người hiền lành, sống hòa nhã với hàng xóm láng giềng, không mắc các tệ nạn xã hội, có công việc và thu nhập ổn định.

Tại bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 01/2019/HNGĐ-ST ngày 29/8/2019 của Toà án nhân dân huyện C, tỉnh Hòa Bình. Quyết định: Căn cứ khoản 3 Điều 28; điểm a khoản 1 Điều 35, Điều 39, Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 81, 82, 83 và 84 Luật hôn nhân và gia đình; Khoản 2 Điều 26 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, giảm, thu nộp quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Tuyên xử: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Trần Thế L về việc "Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn". Giao cháu Trần Ngọc Quỳnh A; sinh ngày 08/5/2015 cho anh Trần Thế L trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi cháu Quỳnh A trưởng thành. Anh L chưa yêu cầu chị Hoàng Thị Huyền T phải cấp dưỡng nuôi con chung. Chị T có quyền và nghĩa vụ thăm nom con chung mà không ai được cản trở. Ngoài ra bản án còn tuyên về án phí, quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 06/9/2019, chị Hoàng Thị Huyền T kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, không đồng ý cho anh L nuôi cháu Quỳnh A.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hòa Bình có ý kiến phát biểu: Quá trình giải quyết vụ án ở giai đoạn phúc thẩm, Hội đồng xét xử đã tuân thủ đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Về nội dung kháng cáo:

Mặc dù chị đã tái hôn nhưng việc chăm sóc cháu Quỳnh A chị là người mẹ có trách nhiệm cháu Quỳnh A đã hơn 4 tuổi nhưng sức khỏe, trí tuệ của cháu không được phát triển bình thường như các bạn cùng tuổi, cháu còn quá nhỏ lại là con gái nên cần có sự chăm sóc đặc biệt của người mẹ không những đảm bảo về tinh thần và vật chất cho cháu, mà phải quan tâm dạy dỗ hơn rất nhiều so với trẻ khác. Hiện nay cháu đang ở với mẹ, cuộc sống của cháu vẫn đảm bảo về tinh thần lẫn vật chất. Vì vậy xét thấy cần phải giữ nguyên tình trạng cháu như hiện nay để không làm xáo trộn cuộc sống của cháu, nên vẫn tiếp tục giao cháu cho mẹ chăm sóc, dạy dỗ, nuôi dưỡng là phù hợp. Đề nghị sửa bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

[1] Về tố tụng:

Anh Trần Thế L khởi kiện đề nghị thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn. Tòa án nhân dân huyện C đã thụ lý và giải quyết vụ án theo đúng thẩm quyền được quy định tại khoản 3 Điều 28, điểm a khoản 1 điều 35 Bộ luật tố tụng dân sự.

Ngày 29/8/2019, Tòa án nhân dân huyện C xét xử sơ thẩm vụ án. Ngày 06/9/2019, chị Hoàng Thị Huyền T kháng cáo. Đơn kháng cáo trong thời hạn luật định, được chấp nhận.

[2] Về nội dung:

Cháu Trần Ngọc Quỳnh A, sinh ngày 08/5/2015 là con chung của chị Hoàng Thị Huyền T và anh Trần Thế L.

Sau khi ly hôn (ngày 20/7/2017) Tòa án giao con chung của anh chị cho chị T trực tiếp nuôi con, vì lúc đó cháu mới 23 tháng tuổi. Ngày 19/6/2019, anh L khởi kiện xin được thay đổi nuôi con với lý do, chị T nuôi con không đảm bảo điều kiện tốt nhất cho con, để con hay đau yếu, anh có đưa đi khám, bác sỹ kết luận cơ thể thiếu sắt, thiếu can xi chậm phát triển. Chị T đã kết hôn với người khác và có thêm một con hơn 01 tuổi cũng sinh non nên phải nuôi con nhỏ, ít có thời gian chăm sóc cháu Quỳnh A.

Tại phiên tòa phúc thẩm, anh L giữ nguyên quan điểm xin được trực tiếp nuôi con chung. Ngoài thời gian đi làm kiếm tiền thì anh có thời gian để chăm sóc con. Còn việc tắm gội hàng ngày cho con, cho con ăn uống thì có mẹ anh giúp đỡ.

Phía bị đơn, chị T xác nhận chị đã kết hôn và có một con chung với chồng mới nhưng chị khẳng định vẫn đủ mọi điều kiện nuôi dưỡng, chăm sóc cháu Quỳnh A. Gia đình chồng chị ở Chương Mỹ, còn chị vẫn sống ở thị trấn C, huyện C, tỉnh Hòa Bình. Thỉnh thoảng chị mới về quê chồng nhưng không ảnh hưởng đến việc chăm sóc cháu Quỳnh A vì gia đình chị còn có bố mẹ giúp chị chăm sóc con. Hằng ngày chị là người trực tiếp lo cho con chu đáo từ ăn, ngủ, học hành, ốm đau vì chị bán cửa hàng tạp hóa tại nhà nên có nhiều thời gian giành cho con. Ngoài ra anh L chỉ muốn giành nuôi con với chị nhưng thực tế anh L không quan tâm nhiều đến con, từ khi ly hôn anh L rất ít khi đến thăm nom con. Việc chăm sóc cháu hằng ngày cũng chủ yếu là bố, mẹ anh L. Chị tha thiết xin được nuôi cháu.

Xét về điều kiện kinh tế: Anh L và chị T đều có thu nhập khoảng 10.000.000đ/ tháng. Đều chưa có nhà riêng mà sống chung với bố mẹ, đều đủ điều kiện nuôi con.

Xét thực tế, đến nay cháu Quỳnh A mới hơn 04 tuổi. Khi sinh cháu lại bị sinh thiếu tháng nên chậm phát triển hơn so với các bạn cùng T lứa. Chị T cũng chăm sóc con chu đáo, đưa con đi học lớp đặc biệt, cô giáo xác nhận cháu có nhiều tiến bộ. Cháu lại là con gái, còn quá nhỏ nên cần sự chăm sóc đặc biệt của người mẹ để đảm bảo tốt nhất cho sự phát triển của cháu. Do đó cần giữ nguyên tình trạng cháu như hiện nay để không làm xáo trộn cuộc sống của cháu, vẫn tiếp tục giao cháu cho mẹ chăm sóc, dậy dỗ, nuôi dưỡng là phù hợp. Có căn cứ chấp nhận đơn kháng cáo của chị T, sửa bản án sơ thẩm.

Về án phí: chị T không phải nộp án phí dân sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 2 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015;

1. Chấp nhận yêu cầu kháng cáo của bị đơn.

2. Sửa bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 01/2019/HNGĐ - ST ngày 29/8/2019 của Tòa án nhân dân huyện C, tỉnh Hòa Bình. Cụ Thể:

Căn cứ Điều 84 Luật hôn nhân và gia đình; Xử:

Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Trần Thế L về việc: " Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn". Giao cháu Trần Ngọc Quỳnh A, sinh ngày 08/5/2015 cho chị Hoàng Thị Huyền T trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi cháu Quỳnh A đủ 18 tuổi.

Chị T chưa yêu cầu anh L cấp dưỡng nuôi con chung.

Anh L có quyền, nghĩa vụ thăm nom con mà không ai được cản trở.

3. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng nghị có hiệu lực kể từ ngày hết thời hạn kháng nghị.

4. Án phí: Chị T không phải nộp án phí phúc thẩm.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực kể từ ngày tuyên án (ngày 19/11/2019)./.

Nơi nhận:
- TAND cấp cao tại Hà Nội;
- VKSND cấp cao tại Hà Nội;
- VKSND tỉnh Hòa Bình;
- TAND huyện C;
- THADS huyện C;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

T.M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(Đã ký)

Bạch Thị Hồng Hoa